

Doktorandské štúdium
Rámcové požiadavky na prijímacie skúšky
na akademický rok 2025/2026

Študijný odbor: filozofia

Študijný program: systematická filozofia

Študijný program: Systematic Philosophy

Podmienky prijatia na štúdium:

Podmienkou prijatia na doktorandské štúdium študijného programu systematická filozofia je absolvovanie magisterského štúdia v odbore filozofia, etika, estetika alebo v príbuznom odbore, vymedzenom v opise tohto študijného odboru a úspešné absolvovanie prijímacej skúšky. Rámcové podmienky prijímacieho konania sú určené Študijným poriadkom PU v Prešove.

Forma prijímacieho konania:

Počas prijímacej skúšky o štúdium predstaví uchádzač/ka projekt zamýšľanej dizertačnej práce. Prijímacie konanie prebieha v ústnej forme a počas rozpravy je potrebné preukázať schopnosť analytického, kritického a tvorivého myslenia v oblasti súvisiacej s navrhovanou témou práce. Súčasťou prijímacieho konania je aj rozprava viažuca sa na problematiku širších znalostí študovaného odboru a skúška z cudzieho jazyka.

Stanovenie okruhu a rozsahu požadovaných znalostí: Počas prijímacieho konania bude dôraz kladený na znalosti z oblastí:

- systematická filozofia (teoretická filozofia, praktická filozofia, estetika, etika),
- dejiny filozofie,
- cudzí jazyk a
- obhajoba projektu dizertačnej práce.

Súčasťou prijímacej skúšky je: a) prezentácia návrhu projektu výskumu viažuceho sa na tému dizertačnej práce, ktorú si uchádzač/ka zvolil/a z vypísaných tém dizertačných prác v rozsahu 5 – 10 normostrán (+ zoznam základnej literatúry); b) posúdenie celkových predpokladov (absolvované štúdium, zvládnutie predpísaných okruhov, doterajšie výsledky v oblasti výskumu vrátane kvalifikačných prác a publikačnej činnosti a pod.); c) skúška z cudzieho jazyka.

Počas prijímacej skúšky z vybraného cudzieho jazyka (anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk) sa overuje znalosť jazyka na úrovni B2. V prípade, že uchádzač/ka úspešne absolvoval/a štátnu skúšku z vybraného cudzieho jazyka v rámci vysokoškolského štúdia, prijímaciu skúšku z cudzieho jazyka nevykonáva.

Okruhy tém prijímacej skúšky z oblasti systematická filozofia a dejiny filozofie:

Predmet prijímacej skúšky sa volí podľa oblasti systematickej filozofie, na ktorú sa viaže zvolená téma dizertácie (teoretická filozofia, praktická filozofia, dejiny filozofie, estetika, etika). U uchádzača/ky sa predpokladá súbor prehĺbených poznatkov z filozofie prevyšujúcich úroveň štátnej záverečnej skúšky na magisterskom stupni s dôrazom na tému dizertačnej práce.

Zoznam odbornej literatúry:

Okrem literatúry, ktorá sa priamo viaže na tému dizertačnej práce, je možné vybrať si z navrhnutého zoznamu odporúčanej odbornej literatúry tie tituly, ktoré súvisia s navrhovanou témou a tým aj smerovaním doktorandského štúdia.

Zoznam odporúčanej odbornej literatúry:

I. Pramenná literatúra:

1. Aristoteles: *Etika Nikomachova*. Prel. J. Špaňár. Bratislava. Pravda 1979.
2. Bacon, F.: *Nové Organon*. Praha. Svoboda 1974.
3. Bergson, H.: *Myšlení a pohyb*. Praha. Mladá fronta 2003.
4. Deleuze, G.: *Pusté ostrovy a jiné texty*. Praha. Herrmann & synové 2010.
5. Descartes, R.: *Meditácie o prvej filozofii*. Bratislava 1997.
6. Descartes, R.: *Princípy filozofie*. Bratislava. Pravda. 1986.
7. Hegel, G. W. F.: *Dějiny filosofie III*. Praha 1976.
8. Heidegger, M.: *Bytí a čas..* Praha: OIKOYMENH 2002.
9. Jaspers, K.: *Duchovní situace doby*. ACADEMIA. Praha 2008.
10. Kant, I.: *Kritika soudnosti*. Praha. ODEON 1975.
11. Kant, I.: *K věčnému míru*. Bratislava. Archa 1996.
12. Kant, I.: *Kritika čistého rozumu*. Pravda. Bratislava 1979.
13. Kant, I.: *Kritika praktického rozumu*. Bratislava 1990.
14. Levinas, E.: *Totalita a nekonečno*. Praha. OIKOYMENH 1997.
15. Platon: *Dialógy I-III*. Tatran. Bratislava 1990.
16. Rawls, J.: *Spravedlivost' ako férovosť*. KALLIGRAM. Bratislava 2007.
17. Rorty, R.: *Filozofia a zrkadlo prírody*. Kalligram. Bratislava 2000.
18. Rousseau, J. J.: *Rozpravy*. Praha. Svoboda 1989.
19. Russell, B.: *Problémy filozofie*. Bratislava 1994.
20. Sartre, J.-P.: *Existencializmus je humanizmus*. Bratislava. Slovenský spisovateľ. 1997.
21. Spinoza, B.: *Etika*. Bratislava. Pravda 1986.
22. Voltaire, F. M. A.: *Filozofický slovník*. Bratislava. Pravda 1976.

II. Interpretačná literatúra:

1. Ballestrem, K. – Ottmann, H.: *Politická filosofie 20. století*. Praha: OIKOYMENH 1993.
2. Cassirer, E.: *Die Philosophie der Aufklärung*. Tübingen 1972.
3. Descombes, V.: *Stejně a jiné. Čtyřicetpět let francouzské filosofie (1933 – 1978)*. OIKOYMENH 1995.
4. Fulka, J.: *Psychoanalýza a francouzské myšlení*. Praha: Herrmann & synové 2008.
5. Garin, E. (Ed.): *Renesanční člověk a jeho svět*. Praha. Vyšehrad. 2003.
6. Gluchman V. a kolektív: *Filozofická etika*. Prešov, Grafotlač 2010.
7. Gluchman V. a kolektív: *Etické teórie súčasnosti*. Prešov, Grafotlač 2010.
8. Gluchman V. a kolektív: *Aplikovaná etika*. Prešov, Grafotlač 2010.
9. Grondin, J.: *Úvod do hermeneutiky*. Praha. OIKOYMENH 1997.
10. Kis, J.: *Současná politická filosofie*. Praha. OIKOYMENH 1997.
11. Marcelli, M.: *Foucault alebo stať sa iným*. Bratislava: Archa 1995.
12. Mihina, F., Leško, V. a kol: *Metamorfózy poklasickej filozofie*. Iris. Bratislava 1994.
13. Petříček, M.: *Úvod do (současné) filosofie*. Praha 1991.
14. Remišová A. (ed.): *Dejiny etického myslenia (v Európe a USA)*. Bratislava, Kalligram 2008.
15. Röd, W.: *Novověká filosofie I. Od Francise Bacona po Spinozu*. Praha: OIKOYMENH 2001.
16. Röd, W.: *Novověká filosofie II. Od Newtona po Rousseaua*. Praha. OIKOYMENH 2004.

17. Holzhey, H. Röd, W. *Filosofie 19. a 20. století. I., II.* Praha, OIKOYMENH 2006.
18. Thurnher, R., Röd, W., Schmidinger, H.: *Filosofie 19. a 20. století. III. Filosofie života a filosofie existence.* Praha. OIKOYMENH 2009.
19. Miterpach K.: *Bytie, čas a priestor v myslení Martina Heideggera.* Bratislava, Iris 2007.
20. Brieskorn, N.: *Sozialphilosophie.* Stuttgart 2009.
21. Tatarkiewicz, W.: *Dejiny estetiky I-III.*
22. Tagliabue, M. *Současná estetika.* Praha 1985
23. Mukařovský, J.: *Studie z estetiky.* Praha 1965
24. Kalnická, Z.: *Angloamerická, nemecká, francúzska a talianska estetika 20 storočia,* Bratislava 1992
25. Cassirer, E.: *Esej o člověku,* Bratislava 1977
26. Belting, H.: *Konec dějin umění.* Praha 2000
27. Foucault, M.: *Toto nie je fajka.* Bratislava 1994
28. Gadamer, H.G.: *Aktualita krásneho.* Bratislava 1995
29. Liessmann, P.: *Filosofie moderního umění.* Olomouc 2000
30. Mathauser, Z.: *Báseňové nápoředi Husserlovy fenomenologie.* Praha 2006
31. McLuhan, M.: *Člověk, média a elektronická kultura.* Brno 2006
32. Shusterman, R.: *Estetika pragmatizmu.* Bratislava 2003
33. Zuska, V.: *Estetika: Úvod do současnosti tradiční disciplíny.* Praha 2001
34. Zuska, V.: *Miméza, fikce, distance.* Praha 2002
35. Goodman, N.: *Jazyky umění.* Praha 2012
36. Danto, A.C. *Zneužitie krásy.* Kalligram 2013
37. Sisáková, O.: *Filozofia hodnôt medzi modernou a postmodernou.* FF PU 2001

Ďalšie podmienky:

Je vhodné, ak uchádzač/ka môže predložiť publikačnú činnosť, účasť na vedeckých konferenciách a podujatiach súvisiacich so študijným odborom, ako aj preukázať znalosť ďalšieho svetového jazyka.

Ďalšie informácie:

Uchádzačkam a uchádzačom o štúdium odporúčame, aby pred finálnym výberom témy dizertačnej práce kontaktovali osobu, ktorá vypisuje vybranú tému dizertačnej práce.

Študijný odbor: historické vedy

Študijný program: história

Podmienky prijatia uchádzača na štúdium:

Podmienkou prijatia uchádzača na doktorandské štúdium študijného programu všeobecné dejiny je absolvovanie magisterského štúdia v danom odbore alebo v príbuznom odbore, vymedzenom v opise tohto študijného odboru a úspešné absolvovanie prijímacej skúšky. Rámcové podmienky prijímacieho konania sú určené Študijným poriadkom PU v Prešove.

Forma prijímacieho konania:

Počas prijímacej skúšky uchádzači o štúdium predstavia projekt zamýšľanej dizertačnej práce. Prijímacie konanie prebieha v ústnej forme a počas rozpravy uchádzač má dokázať schopnosť analytického, kritického a tvorivého myslenia v oblasti súvisiacej s navrhovanou témou práce. Súčasťou prijímacieho konania je aj rozprava viažuca sa na problematiku širších znalostí študovaného odboru a skúška z cudzieho jazyka.

Stanovenie okruhu a rozsahu požadovaných znalostí: Počas prijímacieho konania bude dôraz kladený na znalosti z oblasti:

- slovenské dejiny a všeobecné dejiny obdobia, viažuceho sa k vybranej téme dizertačnej práce,
- 1 cudzí jazyk,
- obhajoba projektu dizertačnej práce.

Uchádzač absolvuje prijímaciu skúšku z jedného cudzieho jazyka. Vyžaduje sa znalosť cudzieho jazyka na úrovni B2. Uchádzač si vyberá jeden cudzí jazyk z ponuky štyroch svetových jazykov (anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk). V prípade, že uchádzač úspešne absolvoval štátnu skúšku z vybraného cudzieho jazyka v rámci vysokoškolského štúdia, prijímaciu skúšku z cudzieho jazyka nevykonáva.

Súčasťou prijímacej skúšky je: a) prezentácia návrhu projektu výskumu viažuceho sa na tému dizertačnej práce, ktorú si uchádzač zvolil z vypísaných tém dizertačných prác; b) posúdenie celkových predpokladov (absolvované štúdium, zvládnutie predpísaných okruhov, doterajšie výsledky uchádzača v oblasti výskumu, vrátane kvalifikačných prác a publikačnej činnosti a pod.).

Ďalšie podmienky:

Je vhodné, ak uchádzač môže predložiť publikačnú činnosť, účasť na vedeckých konferenciách a podujatiach súvisiacich so študijným odborom, ako aj znalosť iného svetového jazyka.

Ďalšie informácie:

Uchádzačom odporúčame, aby pred výberom témy dizertačnej práce kontaktovali školiteľa, ktorý vypisuje vybranú tému dizertačnej práce.

Študijný odbor: filológia

Študijný program: slovenský jazyk a literatúra

Podmienky prijatia uchádzača na štúdium:

Podmienkou prijatia uchádzača na doktorandské štúdium študijného programu slovenský jazyk je absolvovanie magisterského štúdia v odbore filológia alebo v príbuznom odbore, vymedzenom v opise tohto študijného odboru a úspešné absolvovanie prijímacej skúšky. Rámcové podmienky prijímacieho konania sú určené Študijným poriadkom PU v Prešove.

Forma prijímacieho konania:

Počas prijímacej skúšky uchádzači o štúdium predstavia projekt zamýšľanej dizertačnej práce. Prijímacie konanie prebieha v ústnej forme a počas rozpravy uchádzač má dokázať schopnosť analytického, kritického a tvorivého myslenia v oblasti súvisiacej s navrhovanou témou práce. Súčasťou prijímacieho konania je aj rozprava viažuca sa na problematiku širších znalostí študovaného odboru a skúška z cudzieho jazyka.

Stanovenie okruhu a rozsahu požadovaných znalostí: Počas prijímacieho konania bude dôraz kladený na znalosti z oblasti:

- súčasný slovenský jazyk,
- súčasná slovenská literatúra,
- všeobecná jazykoveda,
- literárna veda (so zameraním podľa témy dizertačnej práce),
- dejiny slovenského jazyka,
- jeden cudzí jazyk a
- obhajoba projektu dizertačnej práce.

Uchádzač absolvuje prijímaciu skúšku z jedného cudzieho jazyka. Vyžaduje sa znalosť cudzieho jazyka na úrovni B2. Uchádzač si vyberá jeden cudzí jazyk z ponuky štyroch svetových jazykov (anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk). V prípade, že uchádzač úspešne absolvoval štátnu skúšku z vybraného cudzieho jazyka v rámci vysokoškolského štúdia, prijímaciu skúšku z cudzieho jazyka nevykonáva.

Súčasťou prijímacej skúšky je: a) prezentácia návrhu projektu výskumu viažuceho sa na tému dizertačnej práce, ktorú si uchádzač zvolil z vypísaných tém dizertačných prác; b) posúdenie celkových predpokladov (absolvované štúdium, zvládnutie predpísaných okruhov, doterajšie výsledky uchádzača v oblasti výskumu, vrátane kvalifikačných prác a publikačnej činnosti a pod.).

Zoznam základnej odbornej literatúry:

- ČERMÁK, F., 2001. *Jazyk a jazykoveda*. Praha: Univerzita Karlova.
- ČERNÝ, J., 1996. *Dejiny lingvistiky*. Olomouc: Votobia.
- DOLNÍK, J., 2003. *Lexikológia*. Bratislava: Univerzita Komenského.
- DOLNÍK, J., 2009, 2013. *Všeobecná jazykoveda*. Opis a vysvetľovanie jazyka. Bratislava: Veda.
- DOLNÍK, J., 2010. *Teória spisovného jazyka so zreteľom na spisovnú slovenčinu*. Bratislava: Veda, JÚLEŠ SAV.
- FINDRA, J., 2013. *Štylistika súčasnej slovenčiny*. Martin: Osveta.
- FURDÍK, J., 2004. *Slovenská slovotvorba (teória, opis, cvičenia)*. Ed. M. Ološtiak. Prešov: Náuka.
- IVANOVÁ, M., 2011. *Syntax slovenského jazyka*. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity.
- KRAJČOVIČ, R., 1988. *Vývin slovenského jazyka a dialektológia*. Bratislava: SPN.
- KRAJČOVIČ, R., ŽIGO, P., 2002. *Dejiny spisovnej slovenčiny*. Bratislava: Univerzita Komenského.

KRÁL, Á., SABOL, J., 1989. *Fonetika a fonológia*. Bratislava: SPN.
KRUPA, V., GENZOR, J., 1996. *Jazyky sveta v priestore a čase*. 2. vyd. Bratislava: Veda.
Morfologické aspekty súčasnej slovenčiny. Ed.: J. Dolník. Bratislava: VEDA a JÚLŠ SAV 2010.
ONDRUŠ, Š., SABOL, J., 1987. *Úvod do štúdia jazykov*. 3. vyd. Bratislava: SPN.
PAULINY, E., 1983. *Dejiny spisovnej slovenčiny*. Bratislava: SPN.
SOKOLOVÁ, M., 2007. *Nový deklinačný systém slovenských substantív*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove.

HOCHÉL, I., ČÚZY, L., KÁKOŠOVÁ, Z., 2007. *Slovenská literatúra po roku 1989*. Bratislava: Literárne informačné centrum.
MARČOK, V. a kol., 2004. *Dejiny slovenskej literatúry III*. Bratislava: Literárne informačné centrum.
MATEJOV, F., 2005. *Lektúry*. Bratislava: Slovak Academic Press.
MÜLLER, R. a P. ŠIDÁK, 2012. *Slovník novější literární teorie. Glosář pojmů*. Praha: Academia.
NÜNNING, A., ed., 2006. *Lexikon teorie literatury a kultury*. Brno: Host – vydavatelství, s. r. o.
PASSIA, R., TARANENKOVÁ, I. eds., 2014. *Hľadanie súčasnosti. Slovenská literatúra začiatku 21. storočia*. Bratislava: Literárne informačné centrum.
PECHLIVANOS, M. a kol., 1999. *Úvod do literární vědy*. Praha: Herrmann & synové.
POSPÍŠIL, I., 2014. *Literární genologie*. Brno: Masarykova univerzita.
RAKÚS, S., 2004. *Poetika prozaického textu*. Prešov: Náuka.
RAKÚS, S., 1988. *Epické postoje*. Bratislava: Smena.
ŠLADEK, O. a kol., 2018. *Slovník literárněvědného strukturalismu A – Ž*. Praha: Ústav pro českou literaturu AV ČR, Brno: Host – vydavatelství, s. r. o.
STAIGER, E., 1969. *Základní pojmy poetiky*. Praha: Československý spisovatel.
STANISLAVOVÁ, Z. a kol., 2010. *Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež po roku 1960*. Bratislava: Literárne informačné centrum.
ŠRANK, J., 2013. *Individualizovaná literatúra*. Bratislava: Cathedra.

Zoznam odporúčanej odbornej literatúry:

MISTRÍK, J., zost., 1993. *Encyklopédia jazykovedy*. Bratislava: Obzor.
FURDÍK, J., 2008. *Teória motivácie v lexikálnej zásobe*. Košice: vydavateľstvo LG.
HORECKÝ, J., BUZÁSSYOVÁ, K., BOSÁK, J. a kol., 1989. *Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny*. Bratislava: Veda.
RUŽIČKA, J., red., 1966. *Morfológia slovenského jazyka*. Bratislava: Vydavateľstvo SAV.
SOKOLOVÁ, M., 1995. *Kapitolky zo slovenskej morfológie*. Prešov: Slovacontact.
SLANČOVÁ, D., 1996. *Praktická štylistika*. 2. vyd. Prešov: Slovacontact.
SOKOLOVÁ, M., OLOŠTIK, M., IVANOVÁ, M. a kol., 2005, 2007, 2012. *Slovník koreňových morfém slovenčiny*. Prešov: FF PU.
SLANČOVÁ, D., ed., 2008. *Sociolinguistika Slovaca: 1 – 8*. Dostupné na:
http://www.juls.savba.sk/ediela/sociolinguistika_slovaca/
Štúdie o detskej reči. Prešov: FF PU. Dostupné na:
<http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Slancova3>

CULLER, J., 2020. *Teorie lyriky*. Praha: Univerzita Karlova.
ČERVENKA, M., 1992. *Významová výstavba literárneho díla*. Praha: Karolinum.
DERRIDA, J., 1993. *Texty k dekonstrukci*. Bratislava: Archa.
DOLEŽEL, L., 2003. *Heterocosmica. Fikce a možné světy*. Praha: Karolinum.
ECO, U., 1995. *Interpretácia a nadinterpretácia*. Bratislava: Archa.
GENETTE, G., 2007. *Fikce a vyprávění*. Brno, Praha: Ústav pro českou literaturu AV ČR.
HVIŠČ, J., 1979. *Problémy literárnej genológie*. Bratislava: VEDA.
MIKO, F., 1973. *Od epiky k lyrike*. Bratislava: Tatran.
MOCNÁ, D. a J. PETERKA a kol., 2004. *Encyklopedie literárních žánrů*. Praha: Paseka.
SOUČKOVÁ, M., 2009. *P[r]ózy po roku 1989*. Bratislava: Ars Poetica.
SOUČKOVÁ, M., 2021. *P[r]ózy po roku 2000*. Fintice: FACE.

Zoznam literatúry je zverejnený aj pri niektorých vypísaných témach.

Ďalšie podmienky:

Je vhodné, ak uchádzač môže predložiť publikačnú činnosť, účasť na vedeckých konferenciách a podujatiach súvisiacich so študijným odborom, ako aj znalosť iného svetového jazyka.

Ďalšie informácie:

Uchádzačom odporúčame, aby pred výberom témy dizertačnej práce kontaktovali školiteľa, ktorý vypisuje vybranú tému dizertačnej práce.

Študijný odbor: filológia

Študijný program: slavistika

Podmienky prijatia uchádzača na štúdium:

Podmienkou prijatia uchádzača na doktorandské štúdium študijného programu slavistika je absolvovanie magisterského štúdia v odbore filológia alebo v príbuznom odbore, vymedzenom v opise tohto študijného odboru (učiteľstvo a pedagogické vedy) a úspešné absolvovanie prijímacej skúšky. Rámcové podmienky prijímacieho konania sú určené Študijným poriadkom PU v Prešove.

Forma prijímacieho konania:

Počas prijímacej skúšky uchádzači o štúdium predstavia projekt zamýšľanej dizertačnej práce. Prijímacie konanie prebieha v ústnej forme a počas rozpravy uchádzač má dokázať schopnosť analytického, kritického a tvorivého myslenia v oblasti súvisiacej s navrhovanou témou práce. Súčasťou prijímacieho konania je aj rozprava viažuca sa na problematiku širších znalostí študovaného odboru a skúška z cudzieho jazyka.

Stanovenie okruhu a rozsahu požadovaných znalostí: Počas prijímacieho konania bude dôraz kladený na znalosti z oblasti:

- slovanskej jazykovedy,
- literárnej vedy,
- 1 cudzieho jazyka a
- obhajoba projektu dizertačnej práce.

Uchádzač absolvuje prijímaciu skúšku z jedného cudzieho jazyka. Vyžaduje sa znalosť cudzieho jazyka na úrovni B2. Uchádzač si vyberá jeden cudzí jazyk z ponuky štyroch svetových jazykov (anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk). V prípade, že uchádzač úspešne absolvoval štátnu skúšku z vybraného cudzieho jazyka v rámci vysokoškolského štúdia, prijímaciu skúšku z cudzieho jazyka nevykonáva.

Súčasťou prijímacej skúšky je: a) prezentácia návrhu projektu výskumu viažuceho sa na tému dizertačnej práce, ktorú si uchádzač zvolil z vypísaných tém dizertačných prác; b) posúdenie celkových predpokladov (absolvované štúdium, zvládnutie predpísaných okruhov, doterajšie výsledky uchádzača v oblasti výskumu, vrátane kvalifikačných prác a publikačnej činnosti a pod.).

Okruhy tém prijímacej skúšky:

- z konfrontačnej gramatiky slovanských jazykov,
- z gramatiky súčasného spisovného jazyka daného slovanského areálu,
- z dejín slavistiky,
- z vývinu jazyka konkrétneho slovanského areálu,
- z dejín slovanských literatúr,
- z teórie umeleckého textu,
- z literárnej komparistiky a
- zo slovanských medziliterárnych vzťahov.

Zoznam odbornej literatúry:

ANTOŇÁKOVÁ, D.: *Frazeologičeskije jedinicy russkogo jazyka, svjazannyje s narodnymi obyčajami i obriadami*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity 2006. 192 s.

ASEJEV, B. N. – OBRAZCOVA, A. G.: *Russkij dramatičeskij teatr*. Moskva, 1978.

- BELEY, L.: *Imja dlja dytyny v ukrajinskij rodyni*. Charkiv: Folio 2011.
- BELYJ, A. Gogol'. In: *Kritika. Estetika. Teorija simvolizma*. Moskva, 1994.
- BOČAROV, S. G. (ed.): *Gogol' v ruskoj kritike*. Moskva, 1953.
- BUFFA, F.: *Z poľsko-slovenských jazykových kontaktov*. Prešov, Náuka 1998.
- BUFFA, F.: *Z poľsko-slovenských lexikálnych vzťahov*. Prešov, Náuka 2001.
- ČEPAN, O.: *Rázdelia romantizmu*. Slovenské pohľady, 1993, č. 1, s. 60 – 80.
- Česká literatura od počátku k dnešku. Praha, 1998.
- ČIŽMÁROVÁ, M.: *Nominačné modely v botanickom názvosloví*. Prešov, Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta 2008.
- ČIŽMÁROVÁ, M.: *O ukrajinskej a slovenskej frazeológii. Komparatistický náčrt*. Prešov, Filozofická fakulta PU 2002.
- ČIŽMÁROVÁ, M.: *Ukrajinský jazyk pre Slovákov*. Prešov: Filozofická fakulta PU 2011.
- Dejiny poľskej literatúry. Bratislava, 1987
- DUDÁŠOVÁ-KRIŠŠÁKOVÁ, J.: *Goralské nárečia*. Bratislava, SAV Veda 1993.
- DUDÁŠOVÁ-KRIŠŠÁKOVÁ, J.: *Kapitoly zo slavistiky II*. AFPhUP. Prešov, Prešovská univerzita v Prešove 2008.
- DUDÁŠOVÁ-KRIŠŠÁKOVÁ, J.: *Kapitoly zo slavistiky*. AFPhUP. Prešov, Prešovská univerzita v Prešove 2001.
- GROMOVA, M. I.: *Ruskaja dramaturgija konca XX – načala XXI veka*. Moskva, 2006.
- GROMOVA, M. I.: *Ruskaja sovremennaja dramaturgija*. Moskva: Flinta, Nauka, 1999.
- GRZEGORCZYKOWA, R. – LASKOWSKI, R.: *Gramatyka współczesnego języka polskiego – Morfologia*. Warszawa, PWN 1999.
- HANUDELOVÁ, Z.: *Územné členenie ukrajinských nárečí východného Slovenska*. In *Slavica Slovaca* 28, č. 1 – 2, Bratislava, Vydavateľstvo SAV 1993.
- CHALIZEV, V. J.: *Teorija literatury*. Moskva, 1999.
- CHALIZEV, V. J.: *Teorija literatury*. Moskva, 1999.
- KANUNNIKOVA, I. A.: *Ruskaja dramaturgija XX v.*
- KÁŠA, P.: *Medzi estetikou a ideológiou: literárnohistorické a komparatistické štúdie*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity 2001. 211 s.
- KRAJČOVIČ, R.: *Vývin slovenského jazyka a dialektológia*. Bratislava, SPN 1984.
- LOTMAN, J.: *Semiotika filmu a problémy filmovej estetiky*. Bratislava, 2008.
- LOTMAN, J.: *Text a kultúra*. Bratislava 1994.
- MANN, J.: *Gogol'*. Moskva, 2004.
- MEREŽKOVSKIJ, D.: *Gogol' i čort. Ruskaja literatura 19. veka*. Moskva, 1984.
- MISTRÍK, J. a kol.: *Encyklopédia jazykovedy*. Bratislava, Veda 1992.
- ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. – FURDÍK, J.: *Súčasný slovenský jazyk. Morfológia*. Bratislava, SPN 1984.
- PAULINY, E.: *Dejiny spisovnej slovenčiny od najstarších čias po súčasnosť*. Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1981.
- PICHLER, T.: *Národovci a občania*. Bratislava, 1998.
- PLINTOVIČ, I. – GOMBALA, E.: *Teória literatúry*. Bratislava, 1975.
- PLÍŠKOVÁ, A.: *Rusínsky jazyk na Slovensku: náčrt vývoja a súčasné problémy*. Prešov: MPC, 2007.
- PRUŠKOVÁ, Z.: *Keď si tak spomeniem na šesťdesiate roky*. Bratislava, 1994. 14

- RUŽIČKA, J.: *Morfológia slovenského jazyka*. Bratislava, SAV 1966.
- SIPKO, J.: *Etnokultúrnyj bazis rusko-slovackich perevodov*. Prešov, Nauka 1999.
- SIPKO, J.: *Etnopsycholingvističeskije predposylki slovacko-russkich i rusko-slovackich sopostavlenij – Etnopsycholingvistické predpoklady slovensko-ruských a rusko-slovenských porovnávaní*. Prešov, Filozofická fakulta PU 2003.
- SIPKO, J.: *Teksty s povyšenoj etnokultúrnojoj konnotacijej – Texty so zvýšenou etnokultúrnou konotáciou*. Prešov, Filozofická fakulta PU 2003.
- Studium Carpato-Ruthenorum. 2009. (2010.2011). *Штудії з карпаторусиністики*. Ед. К. Копорова. Пряшів: Пряшівська універзіта в Пряшові. Інститут русинського языка і культури 2009. (2010. 2011).
- ŠMATLÁK, S.: *Dejiny slovenskej literatúry II*. Bratislava 1999.
- ŠTOLC, J.: *Slovenská dialektológia*. Bratislava, Veda 1994.
- URBAŇCZYK, S.: *Encyklopedia wiedzy o języku polskim*. Warszawa, 1978.
- Zborník: *K problematike slovenského romantizmu*. Martin, 1973.
- ЛАТТА, В.: *Атлас українських говорів Східної Словаччини*. Пряшів, Словацьке педагогічне видавництво 1991.

Ďalšie podmienky:

Je vhodné, ak uchádzač môže predložiť publikačnú činnosť, účasť na vedeckých konferenciách a podujatiach súvisiacich so študijným odborom, ako aj znalosť iného svetového jazyka.

Ďalšie informácie:

Uchádzačom odporúčame, aby pred výberom témy dizertačnej práce kontaktovali školiteľa, ktorý vypisuje vybranú tému dizertačnej práce.

Študijný odbor: filológia

Študijný program: prekladateľstvo a tlmočníctvo

Podmienky prijatia uchádzača na štúdium:

Podmienkou prijatia uchádzača na doktorandské štúdium študijného programu Prekladateľstvo a tlmočníctvo je absolvovanie magisterského štúdia v odbore filológia alebo v príbuznom odbore, vymedzenom v opise tohto študijného odboru a úspešné absolvovanie prijímacej skúšky. Rámcové podmienky prijímacieho konania sú určené Študijným poriadkom PU v Prešove.

Špecifické podmienky predpokladajú prehĺbené a v širších teoretických súvislostiach uplatňované poznatky z teórie, dejín a kritiky prekladu, komparatistiky a interpretácie prekladu, z metodológie a technického tlmočenia. Tieto poznatky zásadne prevyšujú úroveň štátnej skúšky na magisterskom stupni štúdia i rigoróznejšej skúšky a vzťahujú sa na teóriu, dejiny a kritiku prekladu, odborný preklad a terminológiu, umelecký preklad podľa jeho druhov a žánrov, literárnu komparatistiku, kontrastívny výskum jazykov, porovnávaciu verzológiu, metodológiu a dejiny literárnej vedy. Predchádzajúce východiská problematiky súvisia so vzťahom k dizertačnej práci.

Forma prijímacieho konania:

Počas prijímacej skúšky uchádzači o štúdium predstavia projekt zamýšľanej dizertačnej práce. Prijímacie konanie prebieha v ústnej forme a počas rozpravy uchádzač má dokázať schopnosť analytického, kritického a tvorivého myslenia v oblasti súvisiacej s navrhovanou témou práce. Okrem vedomostnej základne identifikuje estetické cítenie a problémové myslenie uchádzača, ak sa zaujíma o problematiku umeleckého prekladu. Súčasťou skúšky je predstavenie výskumnej problematiky viažucej sa na tému zamýšľanej dizertačnej práce.

Prednostne sú prijímaní záujemcovia, ktorí predložia publikačnú činnosť v danej oblasti.

Stanovenie okruhu a rozsahu požadovaných znalostí: Počas prijímacieho konania bude dôraz kladený na znalosti z oblasti:

- základná charakteristika teoretických prác o preklade na základe slovenskej prekladateľskej školy – A. Popovič, J. Ferenčík, J. Vilikovský, B. Hečko;
- samostatná práca s originálnym a prekladovým textom a jeho interpretácia;
- pohotové štylizovanie problémov v rodnom jazyku;
- 1 cudzí jazyk a
- obhajoba projektu dizertačnej práce.

Uchádzač absolvuje prijímaciu skúšku z jedného cudzieho jazyka. Vyžaduje sa znalosť cudzieho jazyka na úrovni B2. Uchádzač si vyberá jeden cudzí jazyk z ponuky štyroch svetových jazykov (anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk).

Súčasťou prijímacej skúšky je: a) prezentácia návrhu projektu výskumu viažuceho sa na tému dizertačnej práce, ktorú si uchádzač zvolil z vypísaných tém dizertačných prác; b) posúdenie celkových predpokladov (absolvované štúdium, zvládnutie predpísaných okruhov, doterajšie výsledky uchádzača v oblasti výskumu, vrátane kvalifikačných prác a publikačnej činnosti a pod.).

Zoznam odbornej literatúry:

- Biloveský, V. – Djovčoš, M.: *Vybrané kapitoly z translatológie I.*, UMB, Banská Bystrica, 2010.
Gromová, E.: *Teória a didaktika prekladu*, Nitra, 2003.
Hečko, B.: *Dobrodružstvo prekladu*, 2000.
Levij: *Umění překlada*, Praha, 1963, resp. 1998.
Műglová, Daniela: *Komunikácia, tlmočenie, preklad alebo prečo spadla Babylonská veža?* Enigma, Nitra, 2009.
Myslenie o preklade – zborník štúdií, Kalligram, 2007.
Popovič, A.: *Originál/Preklad*, Tatran, 1983.
Popovič, A.: *Poetika umeleckého prekladu*, Tatran, 1975.
Popovič, A.: *Preklad a výraz*, SAV, 1968.

Ďalšie podmienky:

Je vhodné, ak uchádzač môže predložiť publikačnú činnosť, účasť na vedeckých konferenciách a podujatiach súvisiacich so študijným odborom, ako aj znalosť iného svetového jazyka.

Ďalšie informácie:

Uchádzačom odporúčame, aby pred výberom témy dizertačnej práce kontaktovali školiteľa, ktorý vypisuje vybranú tému dizertačnej práce.

Študijný odbor: politické vedy

Študijný program: politológia

Podmienky prijatia uchádzača na štúdium:

Podmienkou prijatia uchádzača na doktorandské štúdium študijného programu politológia je absolvovanie magisterského štúdia v odbore politické vedy alebo v príbuznom odbore, vymedzenom v opise tohto študijného odboru (medzinárodné vzťahy, sociológia, verejná politika a verejná správa) a úspešné absolvovanie prijímacej skúšky. Rámcové podmienky prijímacieho konania sú určené Študijným poriadkom PU v Prešove.

Forma prijímacieho konania:

Počas prijímacej skúšky uchádzači o štúdium predstavia projekt zamýšľanej dizertačnej práce. Prijímacie konanie prebieha v ústnej forme a počas rozpravy uchádzač má dokázať schopnosť analytického, kritického a tvorivého myslenia v oblasti súvisiacej s navrhovanou témou práce. Súčasťou prijímacieho konania je aj rozprava viažuca sa na problematiku širších znalostí študovaného odboru a skúška z cudzieho jazyka.

Stanovenie okruhu a rozsahu požadovaných znalostí: Počas prijímacieho konania bude dôraz kladený na znalosti z oblasti:

- dejiny politických teórií a súčasné politické teórie,
- teoreticko-metodologické otázky teórie politiky,
- teoreticko-metodologické otázky komparatívnej politológie,
- teórie medzinárodných vzťahov,
- 1 cudzí jazyk a
- obhajoba projektu dizertačnej práce.

Uchádzač absolvuje prijímaciu skúšku z jedného cudzieho jazyka. Vyžaduje sa znalosť cudzieho jazyka na úrovni B2. Uchádzač si vyberá jeden cudzí jazyk z ponuky štyroch svetových jazykov (anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk). V prípade, že uchádzač úspešne absolvoval štátnu skúšku z vybraného cudzieho jazyka v rámci vysokoškolského štúdia, prijímaciu skúšku z cudzieho jazyka nevykonáva.

Súčasťou prijímacej skúšky je: a) prezentácia návrhu projektu výskumu viažuceho sa na tému dizertačnej práce, ktorú si uchádzač zvolil z vypísaných tém dizertačných prác; b) posúdenie celkových predpokladov (absolvované štúdium, zvládnutie predpísaných okruhov, doterajšie výsledky uchádzača v oblasti výskumu, vrátane kvalifikačných prác a publikačnej činnosti a pod.).

Okruhy tém prijímacej skúšky:

Dejiny politických teórií /systémy myslenia o politike, sociálna teória, periodizácia dejín, sociálne koncepcie/

Zoznam odbornej literatúry:

- KRSKOVÁ, A.: *Štát a právo v európskom myslení*. Bratislava, 2002.
KULAŠÍK, P.: *Dejiny politického myslenia*. Banská Bystrica, 1995.
BRÖSTL, A.: *Dejiny politického a právneho myslenia*. Košice, 1994.
Blackwellova encyklopédia politického myslenia. Praha, 1995.
LYSÝ, J.: *Dejiny politického myslenia II*. Bratislava, 2006.
BAUMAN, Z.: *Tekutá modernita*. Praha 2002.
GIDDENS, A.: *Dôsledky modernity*. Praha, 1998.

Teória politiky /teoreticko-metodologické problémy, funkcionálna analýza inštitúcií, idea spravodlivosti, slobody, rovnosti a poriadku, ideológia/

Zoznam odbornej literatúry:

- BECK, U. *Moc a protiváha moci v globálnom veku*. Praha. Slon 2007.
WEINBERGER, O.: *Inštitucionalizmus*. Praha, 1995.
HAYEK, F. A. *Cesta do nevoľníctva*. Bratislava, 2012.
CHOMSKY, N. *Hegemonie nebo přežití*. Praha . Mladá fronta 2006.
HANUS, L.: *Princíp pluralizmu*. Bratislava, 1997.

Komparatívna politológia

Zoznam odbornej literatúry:

- KLOKOČKA, V.: *Ústavné systémy európskych štátov*. Praha, 1996.
KUBÁT, M. a kol.: *Politické a ústavné systémy zemí stredovýchodnej Európy*. Praha, 2004.
ŘÍCHOVÁ, B. a kol.: *Komparácia politických systémov. I., II.* Praha, 1999.
VYKOUKAL, J., LITERA, B., TEJCHMAN, M.: *Východ: vývoj a rozpad sovietskeho bloku*. Praha, 2000.
KREJČÍ, O.: *Geopolitika stredoeurópskeho priestoru*. Praha, 2000.

Medzinárodné vzťahy

Zoznam odbornej literatúry:

- BARŠA P., CÍSAŘ O., *Anarchie a řád ve světové politice*. Praha: Portál, 2008.
DRULÁK, Petr, *Teorie mezinárodních vztahu*. Praha: Portál, 2003, 2010.
Duleba, Alexander, *Ukrajina a Slovensko. Geopolitické charakteristiky vývinu a medzinárodné postavenie Ukrajiny. Implikácie pre Slovensko*. Bratislava: VEDA, 2000.
KREJČÍ, Oskar, *Mezinárodní politika*. Praha: Ekopress, s.r.o. 2001, 2007, 2010.
PEARSON, F. S., ROCHESTER, J.M., *Medzinárodné vzťahy*. Bratislava: Iris, 1992.
Konsolidované znenie Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Charta základných práv Európskej únie. Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2010; http://bookshop.europa.eu/is-bin/INTERSHOP.enfinity/WFS/EU-Bookshop-Site/sk_SK/-/EUR/ViewPublication-Start?PublicationKey=QC3209190

Ďalšie podmienky:

Je vhodné, ak uchádzač môže predložiť publikačnú činnosť, účasť na vedeckých konferenciách a podujatiach súvisiacich so študijným odborom, ako aj znalosť iného svetového jazyka.

Ďalšie informácie:

Uchádzačom odporúčame, aby pred výberom témy dizertačnej práce kontaktovali školiteľa, ktorý vypisuje vybranú tému dizertačnej práce.

Študijný odbor: psychológia

Študijný program: všeobecná psychológia

Podmienky prijatia uchádzača na štúdium:

Podmienkou prijatia uchádzača na doktorandské štúdium študijného programu všeobecná psychológia je absolvovanie magisterského štúdia v odbore Psychológia alebo v príbuznom odbore, vymedzenom v opise tohto študijného odboru (pozri Opis bod (f)) a úspešné absolvovanie prijímacej skúšky. Rámcové podmienky prijímacieho konania sú určené Študijným poriadkom PU v Prešove.

Forma prijímacieho konania:

Počas prijímacej skúšky uchádzači o štúdium predstavia projekt zamýšľanej dizertačnej práce. Prijímacie konanie prebieha v ústnej forme a počas rozpravy uchádzač má dokázať schopnosť analytického, kritického a tvorivého myslenia v oblasti súvisiacej s navrhovanou témou práce. Súčasťou prijímacieho konania je aj rozprava viažuca sa na problematiku širších znalostí študovaného odboru a skúška z cudzieho jazyka.

Stanovenie okruhu a rozsahu požadovaných znalostí:

Počas prijímacieho konania bude dôraz kladený na znalosti z oblasti:

Všeobecná psychológia / predmety

1. Kognitívna psychológia
2. Psychológia emócií
3. Psychológia motivácie
4. Dejiny psychológie

Metódy výskumu v psychológii / predmety

1. Kvantitatívny prístup v psychologickom skúmaní
2. Kvalitatívny prístup v psychologickom skúmaní

General psychology

1. Cognitive Psychology
2. Psychology of Emotions
3. Psychology of Motivation
4. History of Psychology

Methods in Psychology

1. Quantitative Approach in Psychological Research
2. Qualitative Approach in Psychological Research

- 1 cudzí jazyk a
- obhajoba projektu dizertačnej práce.

Uchádzač absolvuje prijímaciu skúšku z jedného cudzieho jazyka. Vyžaduje sa znalosť cudzieho jazyka na úrovni B2. Uchádzač si vyberá jeden cudzí jazyk z ponuky štyroch svetových jazykov (anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk). V prípade, že uchádzač úspešne absolvoval štátnu skúšku z vybraného cudzieho jazyka v rámci vysokoškolského štúdia, prijímaciu skúšku z cudzieho jazyka nevykonáva.

Súčasťou prijímacej skúšky je: a) prezentácia návrhu projektu výskumu viažuceho sa na tému dizertačnej práce, ktorú si uchádzač zvolil z vypísaných tém dizertačných prác; b) posúdenie celkových predpokladov (absolvované štúdium, zvládnutie predpísaných okruhov, doterajšie výsledky uchádzača v oblasti výskumu, vrátane kvalifikačných prác a publikačnej činnosti a pod.).

Okruhy tém prijímacej skúšky z oblasti Všeobecná psychológia:

1. Kognitívna psychológia
2. Psychológia emócií
3. Psychológia motivácie
4. Dejiny psychológie

Zoznam odbornej literatúry:

ATKINSONOVÁ, R. L. a kol., 1993/2003: *Psychologie*. Victoria Publishing. Praha: Portál.
BAČOVÁ, V., 2000: *Súčasné smery v psychológii. Hľadanie alternatív pozitivizmu*. Prešov: PU.
DŽUKA, J., 2005: *Psychológia emócií a motivácie*. Prešov: FF PU.
HARRÉ, R., GILLET, G. R., 2001: *Diskurz a myseľ*. Bratislava: IRIS.
HILL, G. 2004: *Moderní psychologie. Hlavní oblasti současného studia lidské psychiky*. Pha:Portál.
STERNBERG, R., J., 2002: *Kognitivní psychologie*. Praha: Portál.
VÝROST, J., RUISEL, I. (Eds.), 2000: *Kapitoly z psychológie osobnosti*. Bratislava: VEDA.

Okruhy tém prijímacej skúšky z oblasti Metódy výskumu v psychológii :

1. Kvantitatívny prístup v psychologickom skúmaní
2. Kvalitatívny prístup v psychologickom skúmaní

Zoznam odbornej literatúry:

FERJENČÍK, Ján, 2000: *Úvod do metodologie psychologického výzkumu*. Praha: Portál.
MIOVSKÝ, M., 2006: *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada
SILVERMAN, D., 2005: *Ako robiť kvalitatívny výskum. Praktická príručka*. Bratislava: Ikar.

Ďalšie podmienky:

Je vhodné, ak uchádzač môže predložiť publikačnú činnosť, účasť na vedeckých konferenciách a podujatiach súvisiacich so študijným odborom, ako aj znalosť iného svetového jazyka.

Ďalšie informácie:

Uchádzačom sa odporúča, aby pred výberom témy dizertačnej práce kontaktovali školiteľa, ktorý vypisuje vybranú tému dizertačnej práce.

Študijný odbor: sociálna práca

Študijný program: sociálna práca

Podmienky prijatia uchádzača na štúdium:

Podmienkou prijatia uchádzača na doktorandské štúdium študijného programu sociálna práca je absolvovanie magisterského štúdia v odbore sociálna práca alebo v príbuznom odbore, vymedzenom v opise tohto študijného odboru (sociálna práca) a úspešné absolvovanie prijímacej skúšky. Rámcové podmienky prijímacieho konania sú určené Študijným poriadkom PU v Prešove.

Forma prijímacieho konania:

Počas prijímacej skúšky uchádzači o štúdium predstavia projekt zamýšľanej dizertačnej práce. Prijímacie konanie prebieha v ústnej forme a počas rozpravy uchádzač má dokázať schopnosť analytického, kritického a tvorivého myslenia v oblasti súvisiacej s navrhovanou témou práce. Súčasťou prijímacieho konania je aj rozprava viažuca sa na problematiku širších znalostí študovaného odboru a skúška z cudzieho jazyka.

Stanovenie okruhu a rozsahu požadovaných znalostí: Počas prijímacieho konania bude dôraz kladený na znalosti z oblasti:

- teórie sociálnej práce,
- metódy sociálnej práce,
- výskum v sociálnej práci,
- 1 cudzí jazyk a
- obhajoba projektu dizertačnej práce.

Uchádzač absolvuje prijímaciu skúšku z jedného cudzieho jazyka. Vyžaduje sa znalosť cudzieho jazyka na úrovni B2. Uchádzač si vyberá jeden cudzí jazyk z ponuky štyroch svetových jazykov (anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk). V prípade, že uchádzač úspešne absolvoval štátnu skúšku z vybraného cudzieho jazyka v rámci vysokoškolského štúdia, prijímaciu skúšku z cudzieho jazyka nevykonáva.

Súčasťou prijímacej skúšky je: a) prezentácia návrhu projektu výskumu viažuceho sa na tému dizertačnej práce, ktorú si uchádzač zvolil z vypísaných tém dizertačných prác; b) posúdenie celkových predpokladov (absolvované štúdium, zvládnutie predpísaných okruhov, doterajšie výsledky uchádzača v oblasti výskumu, vrátane kvalifikačných prác a publikačnej činnosti a pod.).

Okruhy tém prijímacej skúšky z oblasti sociálnej práce:

- teórie a metódy práce,
- špecifiká sociálnej práce s vybranými cieľovými skupinami,
- výskum v sociálnej práci a
- sociálna politika.

Zoznam odbornej literatúry:

BALOGOVÁ, B. et al., 2015, *Kompendium sociálnej práce pre bakalársky stupeň štúdia*. Prešov: Akcent Print. ISBN 978-80-89295-59-3.

BALOGOVÁ, B. et al., 2016, *Kompendium sociálnej práce pre magisterský stupeň štúdia*. Prešov: Akcent Print. MATOUŠEK, Oldřich, et al. 2001. *Základy sociální práce*. Praha: Portál, ISBN 80-7178-473-7.

- MATOUŠEK, Oldřich et al., 2003. *Metódy a řízení sociální práce*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-548-2.
MATOUŠEK, Oldřich et al., 2005. *Sociální práce v praxi*. Praha: Portál. ISBN 80-7367-002-X.
MATOUŠEK, Oldřich et al., 2013. *Encyklopedie sociální práce*. Praha: Portál. ISBN 978-80-2620-366-7.
PAYNE, Malcolm, 2005. *Modern Social Work Theory*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. ISBN 14-03-918-36-8.
REPKOVÁ, Kvetoslava, 2012. *Sociálne služby v kontexte komunálnej sociálnej politiky*. Bratislava: IVPR. ISBN 978-80-7138-135-8.
TOKÁROVÁ, Anna et al., 2007. *Sociálna práca*. Prešov: Akcent Print. ISBN 978-80-969419-8-8.
Zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a o doplnení niektorých zákonov

Ďalšie podmienky:

Je vhodné, ak uchádzač môže predložiť publikačnú činnosť, účasť na vedeckých konferenciách a podujatiach súvisiacich so študijným odborom, ako aj znalosť iného svetového jazyka.

Ďalšie informácie:

Uchádzačom sa odporúča, aby pred výberom témy dizertačnej práce kontaktovali školiteľa, ktorý vypisuje vybranú tému dizertačnej práce.

Študijný odbor: mediálne a komunikačné štúdiá
Študijný program: mediálne štúdiá

Podmienky prijatia uchádzača na štúdium:

Základnou podmienkou prijatia na doktorandské štúdium je vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a absolvovanie prijímacieho konania. Tento stupeň môže študovať absolvent druhého (magisterského) stupňa štúdia v študijných odboroch: mediálne a komunikačné štúdiá, žurnalistika, knižnično-informačné štúdiá, sociológia, politológia, psychológia, filmové umenie a multimédiá, dizajn, manažment, obchod a marketing. V rozsahu tretieho stupňa štúdia sa predpokladá, že absolvent preukázal už počas magisterského štúdia výnimočné schopnosti a vedomosti. Je schopný samostatnej výskumnej práce, identifikácie výskumných problémov, stanovenia výskumných cieľov, výberu a aplikácie vhodných metód a realizácie výskumu predmetnej problematiky. Rámcové podmienky prijímacieho konania sú určené Študijným poriadkom PU v Prešove.

Forma prijímacieho konania

Prijímacie konanie sa uskutočňuje v troch častiach:

1. Predstavenie vlastného projektu výskumu podľa témy zo zoznamu navrhovaných prác školiteľov programu mediálne štúdiá (PhD.) v pripravovanom akademickom roku.

Uchádzač predstaví v projekte náčrt metodológie a cieľov pripravovaného výskumu. Súčasťou písomne sformulovaného projektu výskumu je aj súpis publikovaných prác z oblasti mediálnych štúdií, resp. z príbuzných vedných odborov podľa stanovených pravidiel (pozri vyššie).

2. Kolokviálna rozprava zameraná na diskusiu o poznatkoch z oblasti teórie médií.

V rozprave sa preverí úroveň poznania vedomostí uchádzača a schopností formulovať problémové otázky vedeckého výskumu.

3. Jazyková skúška.

Uchádzač predstaví základné kontúry svojho projektu v jednom zo štyroch svetových jazykov (anglický, francúzsky, nemecký, ruský jazyk).

Súčasťou prijímacej skúšky je: a) prezentácia návrhu projektu výskumu viažuceho sa na tému dizertačnej práce, ktorú si uchádzač zvolil z vypísaných tém dizertačných prác; b) posúdenie celkových predpokladov (absolvované štúdium, zvládnutie predpísaných okruhov, doterajšie výsledky uchádzača v oblasti výskumu, vrátane kvalifikačných prác a publikačnej činnosti a pod.).

Uchádzač absolvuje prijímaciu skúšku z jedného cudzieho jazyka. Vyžaduje sa znalosť cudzieho jazyka na úrovni B2. Uchádzač si vyberá jeden cudzí jazyk z ponuky štyroch svetových jazykov (anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk). V prípade, že uchádzač úspešne absolvoval štátnu skúšku z vybraného cudzieho jazyka v rámci vysokoškolského štúdia, prijímaciu skúšku z cudzieho jazyka nevykonáva.

Okruhy tém prijímacej skúšky z oblasti teórie a dejín masovej komunikácie a médií

Súčasná mediálna teória a ich komparácia. Mediocentrické, kulturologické, antropocentrické koncepty fungovania médií. Mediálny diskurz. Trendy v produkcii súčasných printových masových médií: súčasná žurnalistika v masových a nových médiách. Historické korene a aktuálne otázky tvorby, šírenia a recepcie mediálnych textov v printových médiách. Trendy v produkcii súčasných elektronických masových médií.

Zoznam odbornej literatúry:

- HENDL, J.: *Kvalitatívny výzkum: Základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005.
JIRÁK, J. – KÖPPLOVÁ, B.: *Masová média*. Praha: Portál, 2009.
MARŠÍK, J.: *Úvod do teorie rozhlasového programu*. Praha: Karolinum, 1995.
McLUHAN, M.: *Jak rozumět médiím*. Praha: Odeon, 1991.
McQUAIL, D.: *Mass Communication Theory*. Fifth Edition. London: Sage Publications, 2005.
MIKULÁŠ, P.: *Reality TV*. Bratislava: Iris, 2011.
MONACO, J.: *Jak číst film*. Praha: Albatros, 2004.
MUSIL, J.: *Elektronická média v informační společnosti*. Praha: Votobia 2003.
REIFOVÁ, I. a kol.: *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004.
RUSNÁK, J.: *Textúry elektronických médií. Vývoj a súčasný stav*. Prešov: FF PU v Prešove, 2009.

Okruhy tém prijímacej skúšky z oblasti interdisciplinárnych aspektov mediálnych štúdií

Médiá – jazyk – kultúra. Aktuálne otázky mediálnej kultúry. Vizuálna komunikácia v súčasnej kultúre. Populárna kultúra a médiá.

Literatúra v masových médiách, masové médiá v literatúre.

Médiá a spoločnosť. Právne východiská spoločenskej, mediálnej, masmediálnej a marketingovej komunikácie. Postavenie, úlohy a fungovanie médií vo verejnom prostredí. Spoločensko-politické, ideologické, etické a právne aspekty fungovania médií.

Sociologické a psychologické aspekty súčasnej komunikácie: publikum ako objekt a subjekt v mediálnej komunikácii.

Médiá a jazyk. Auditívno-akustická komunikácia v mediálnom prostredí: Zvuk a jeho realizácia v elektronických médiách. Pragmalingvistika a mediálna komunikácia. Mediálny environment ako jazyková entita.

Médiá a ich fungovanie v informačnej spoločnosti: Mediálna, masmediálna a marketingová komunikácia a uplatnenie informačných systémov, mediálna gramotnosť a kompetencie.

Moderné trendy v marketingovej komunikácii a manažmente médií: Základné trendy v komunikácii a manažmente mediálnych, masmediálnych a marketingových inštitúcií.

Zoznam odbornej literatúry:

- BARKER, Ch.: *Slovník kulturních studií*. Praha: Portál, 2006.
DEBORD, G.: *Společnost spektaklu*. Praha: INTU, 2007.
DOLNÍK, J.: *Jazyk, člověk, kultura*. Bratislava: Kalligram, 2010.
FINDRA, J.: *Jazyk, řeč, člověk*. Bratislava: Q 111 1998.
HRADISKÁ, E.: *Psychologie médií*. Bratislava: Eurokódex, 2009.
IŁOWIECKI, M. – ZASĘPA, T.: *Moc a nemoc médií*. Bratislava: Veda, 2003.
MALÍČEK, J.: *Vademecum popkultúry*. Nitra: FF UKF Nitra, 2008.
McNAIR, B.: *Sociologie žurnalistiky*. Praha: Portál, 2004.
MIČIENKA, M. – JIRÁK, J.: *Základy mediální výchovy*. Praha: Portál, 2007.
PAŠTEKA, J.: *Estetické paralely umenia: štúdie o divadle, dramatiky a filme*. Bratislava: VEDA, 1976.
ROBBIN, P. S. – COULTER, M.: *Management*. Praha: Grada, 2004.
SIPKO, J.: *Teoretické a sociálno-komunikačné východiská lingvokulturológie*. Prešov: FF PU, 2011.

Ďalšie podmienky:

Je vhodné, ak uchádzač môže predložiť publikačnú činnosť, účasť na vedeckých konferenciách a podujatiach súvisiacich so študijným odborom, ako aj znalosť iného svetového jazyka.

Ďalšie informácie:

Uchádzačom sa odporúča, aby pred výberom témy dizertačnej práce kontaktovali školiteľa, ktorý vypisuje vybranú tému dizertačnej práce.

Študijný odbor: učiteľstvo a pedagogické vedy

Študijný program: lingvodidaktika

Podmienky prijatia uchádzača na štúdium:

Podmienkou prijatia uchádzača na doktorandské štúdium študijného programu *Lingvodidaktika* je absolvovanie magisterského štúdia v odbore učiteľstvo a pedagogické vedy (slovenský jazyk, anglický jazyk, ruský jazyk, nemecký jazyk, ukrajinský jazyk) alebo v príbuznom odbore, vymedzenom v opise študijného odboru *učiteľstvo a pedagogické vedy* a úspešné absolvovanie prijímacej skúšky. Rámcové podmienky prijímacieho konania sú určené Študijným poriadkom PU v Prešove.

Forma prijímacieho konania:

Počas prijímacej skúšky uchádzači o štúdium predstavia projekt zamýšľanej dizertačnej práce. Prijímacie konanie prebieha v ústnej forme a počas rozpravy má uchádzač dokázať schopnosť analytického, kritického a tvorivého myslenia v oblasti súvisiacej s navrhovanou témou práce. Súčasťou prijímacieho konania je aj rozprava viažuca sa na problematiku širších znalostí študovaného odboru a skúška z cudzieho jazyka.

Stanovenie okruhu a rozsahu požadovaných znalostí: Počas prijímacieho konania bude dôraz kladený na znalosti z týchto oblastí:

- didaktika slovenského jazyka ako materinského jazyka,¹
- didaktika cudzieho jazyka (anglický, nemecký alebo ruský jazyk),
- didaktika jazyka národnostnej menšiny (ukrajinský jazyk),
- metodológia kvalitatívneho a kvantitatívneho výskumu,
- 1 cudzí jazyk a
- obhajoba projektu dizertačnej práce.

Uchádzač absolvuje prijímaciu skúšku z jedného cudzieho jazyka. Vyžaduje sa znalosť cudzieho jazyka na úrovni B2. Uchádzač si vyberá jeden cudzí jazyk z ponuky štyroch svetových jazykov (anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk). V prípade, že uchádzač úspešne absolvoval štátnu skúšku z vybraného cudzieho jazyka v rámci vysokoškolského štúdia, prijímaciu skúšku z cudzieho jazyka nevykonáva.

Súčasťou prijímacej skúšky je: a) prezentácia návrhu projektu výskumu viažuceho sa na tému dizertačnej práce, ktorú si uchádzač zvolil z vypísaných tém dizertačných prác; b) posúdenie celkových predpokladov (absolvované štúdium, zvládnutie predpísaných okruhov, doterajšie výsledky uchádzača v oblasti výskumu, vrátane kvalifikačných prác a publikačnej činnosti a pod.).

Projekt zamýšľanej dizertačnej práce má rozsah max. 5 strán a obsahuje:

- tému výskumu a motiváciu výberu témy,
- základné teoretické východiská problematiky,
- metodologické východiská dizertačnej práce: výskumný problém, typ výskumného problému (deskriptívny, relačný, kauzálny), metodologická preferencia (kvantitatívny, resp. kvalitatívny výskum), výskumné otázky, hypotézy, zdôvodnenie zmysluplnosti výskumu, náčrt výskumného postupu,

¹ Uchádzač si vyberá didaktiku jedného jazyka, t. j. alebo materinského, alebo cudzieho, alebo jazyk národnostnej menšiny.

- anotáciu v anglickom jazyku a
- prehľad relevantných bibliografických zdrojov.

Okruhy tém prijímacej skúšky z oblasti didaktiky jazyka:

- teórie osvojovania si jazyka a učenia sa jazyka,
- paradigmy výučby jazyka (kognitívno-komunikačná, zážitková, klasifikačno-deskriptívna, transmisívna verzus konštruktivistická výučba jazyka),
- jazykové vedomie, jazyková a komunikačná kompetencia,
- teórie gramotnosti,
- diagnostika výsledkov výučby jazyka,
- vzťah výučby jazyka a rozvíjania myslenia a
- výučba jazyka a kultúrnoreprezentatívna funkcia jazyka.

Zoznam odbornej literatúry:

- Current Trends in the Development and Teaching of the four Language Skills*. Eds.: Esther Usó-Juan, and Alicia Martínez-Flor, De Gruyter, 2006. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral.proquest.com/lib/unipo-ebooks/detail.action?docID=325630>.
- ČECHOVÁ, M.: *Vyučování slohu. Úvod do teorie*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství 1985.
- FISHER, R.: *Učíme děti myslet a učit sa*. Praha: Portál 1997.
- FIŠER, Z.: *Tvůrčí psaní*. Brno: Paido 2001.
- GAVORA, P.: *Žiak a text*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1992.
- GAVORA, P.: *Žiak a porozumenie textu*. In: *Komunikácia písanou rečou*. Bratislava: Pedagogická fakulta Univerzity Komenského 1998, s. 72 – 87.
- GAVORA, P.: *Učiteľ a žiak v komunikácii*. Bratislava: Univerzita Komenského 2003. 197 s.
- GAVORA, P.: *Ako rozvíjať porozumenie textu u žiaka*. Bratislava: Enigma 2008.
- KESSELOVÁ, J.: Gramatika v škole ako rozvíjanie umu a rozumu. In: *Tvorivosť v škole – škola tvorivosti*. Eds.: M. Germušková – M. Petriková. Prešov: Prešovská univerzita 2015, s. 39 – 49.
<https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Germuskova3>
- CHODĚRA, R.: *Didaktika cizích jazyků*. Praha: Akademie 2013.
- KESSELOVÁ, J., 2005: Porozumenie textu ako znovu oživený lingvo-didaktický problém. *Slovo o slove*. Zborník Katedry komunikačnej a literárnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity. Prešov, Pedagogická fakulta, roč. 11, s. 62 – 72.
- KESSELOVÁ, J.: Učebnica slovenského jazyka ako komunikácia s deťmi slovom a obrazom. In: *Slovo a obraz v komunikaci s dětmi*. Ostrava: Pedagogická fakulta Ostravskej univerzity 2016, s. 5-17.
<http://dokumenty.osu.cz/pdf/kcd/slovoaobraz/slovoaobraz-6-1.pdf>
- Language Learning and Teacher Education : A Sociocultural Approach*. Eds.: Margaret Hawkins, Multilingual Matters, 2004. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral.proquest.com/lib/unipo-ebooks/detail.action?docID=235028>.
- LIPTÁKOVÁ, E. a kolektív: *Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove 2015.
- Manual of Language Acquisition*. Eds.: Christiane Fäcke, De Gruyter, 2014. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral.proquest.com/lib/unipo-ebooks/detail.action?docID=1192968>.
- PALENČAROVÁ, J. – KUPCOVÁ, J. – KESSELOVÁ, J.: *Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo 2003.
- ŠEBESTA, K.: *Od jazyka ke komunikaci. Didaktika českého jazyka a komunikační výchova* Praha: Karolinum, 2005.
- Teaching of national languages in the V4 countries*. Marek Pieniążek a Stanislav Štěpáník (eds.). Praha: Karlova univerzita 2016.
- The Cultural Context in Foreign Language Teaching*. Eds. Martin Pütz, Peter Lang GmbH, Internationaler Verlag der Wissenschaften, 2012. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral.proquest.com/lib/unipo-ebooks/detail.action?docID=1055536>.
- Thinking and Speaking in Two Languages*, edited by Aneta Pavlenko, Channel View Publications, 2011. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral.proquest.com/lib/unipo-ebooks/detail.action?docID=718011>.

Okruhy tém prijímacej skúšky z oblasti metódy výskumu v didaktike:

- metódy kvantitatívneho výskumu a
- metódy kvalitatívneho výskumu.

Zoznam odbornej literatúry:

FERJENČÍK, J.: *Úvod do metodologie psychologického výskumu*. Praha: Portál 2000.
HENDL, J.: *Kvalitativní výzkum. Základní metody a aplikace*. Praha: Portál 2005.
GAVORA, P.: *Úvod do pedagogického výskumu*. Brno: Paido 2000.
GAVORA, P.: *Aki sú moji žiaci?* Nitra: Enigma 2000.
GAVORA, P. a kol.: *Elektronická učebnica pedagogického výskumu*. [online]. Bratislava: Univerzita Komenského 2010. Dostupné na: <http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk/>
ŠVARÍČEK, R. – ŠEĐOVÁ, K.: *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Brno: Paido, 2007. Dostupné na: https://obchod.portal.cz/Foto/sample/eknihy/pdf/kvalitativni_vyzkum_v_pedagogickych_vedach.pdf
PLICHTOVÁ, J.: *Metódy sociálnej psychológie zblízka: kvalitatívne a kvantitatívne skúmanie sociálnych reprezentácií*. Média 2002.

Ďalšie podmienky:

Je vhodné, ak uchádzač môže predložiť publikačnú činnosť, účasť na vedeckých konferenciách a podujatiach súvisiacich so študijným odborom, ako aj znalosť iného svetového jazyka.

Ďalšie informácie:

Uchádzačom sa odporúča, aby pred výberom témy dizertačnej práce kontaktovali školiteľa, ktorý vypisuje vybranú tému dizertačnej práce.